

AR BUGUEL FUR DA DRI BLOAZ.

Ar Goulennou a eure ountàn an
Impalaer CONSTANTIN, hac ar
Respontchou a eure dezàn.

*Laquet e brezonec a nevez gant nobl
ha discret Me G. DUBOISHARDY,
Bêleg; pèvarvet edition, cresqet ha
Corriget a nevez gant A. LÉDAN.*

E Montroulez, e ty LÉDAN, ru ar Pave.

T
XOX
H
P
15

PIOU VOA AR BUGUEL FUR.

AR Buguel Fur-mâ, pehini n'en devoa nemet tri bloaz, a lavaret a voa disqennet eus a lignes an Impalaer Constantin; lequeat e voe da guenta etre daouarn an Arc'hescop, goude e voe casset d'ar Patriarch a Jerusalem, pehini en roas da un Duc fur meurbet evit desqi e oll noblanç. Pa er guelet, ne lavaret eus anezàn nemet: *Cetu amàn ar Buguel Fur*. Goulennet e voe ountâ da guenta eus a belec'h e voa deut er bed-mâ, hac e respontas: demeus va Zad ha va Mam; mes Doue eo en deveus crouet va ene.

Bezit attantif da selaou e respontchou all, ha tachit ma vezo an oll bugale qen fur hac én. Se a regetàn a greis calon.

AR GOULENNOU
A EURE AN IMPALAER
D'AR BUGUEL FUR.

An Impalaer.

PENNAUS eo grêt an Envou?

Ar Buguel.

En eur form rond, evel ar parfeta
demeus an oll formou.

An Impalaer.

Petra eure Doue de guenta?

Ar Buguel.

An Envou hac an Douar, ha certen
sclérigen, da c'hortos formi an Eol.

An Impalaer.

Penaus ec'h eller compren tri Ferson
en un Doue hep mui qen?

Ar Buguel.

Dre an Eol, e pehini e qever pèvar
dra : ar sustanç, an essanç, ar sclêrigen
hac ar ronder, pere ne ouffet da zispartia
an eil diouc'h eguile ; hac ouspen se,
qement a so a brouv e zeus un Doue.

An Impalaer.

Peras e credes-te e zeus un Doue, pa
n'er gueles qet?

Ar Buguel.

Cetu aont ur velin-avel : gouzout a rêr e
zeo an avel en laqa da drei, ne veler qet an
avel, gouscoude e zoar certen e zeus avel.

An Impalaer.

Petra eo ar c'henta comz a zortias eus
a c'henou Doue?

Ar Buguel.

Ur guer pe-gant hini e voe grêt an
 Êvou hac an Douar. Ar guer-mâ eo :
 Bezet grêt an oll.

An Impalaer.

Ha pell e voe Doue o croui ar bed-mâ?

Ar Buguel.

Ur moment hepquen, gouscoude Moyses
 a lavar penaus d'ar Sul e crouas an Æles ;
 d'all Lun ec'h eure ar Firmamant, da la-
 vareteo, an Eol, al Loar hac ar Stered, d'ar
 Meurs, ar Môr, an Douar ha qement tra-
 so enno; d'ar Merc'her, al Lapousset; d'ar
 Yaou, ar Guez hac al Louzaou; d'ar Gue-
 ner e formas an Den; d'ar Sadorn e repos-
 sas hac e venigas qement en devoa grêt.

An Impalaer.

Petra eo esperanç ar Varc'hadourien?

Ar Buguel.

Nebeut a dra, rac qement a acquisitont

dre dromplerez, a ya da netra.

An Impalaer.

Petra lavarit-hu eus al Labourerien ?

Ar Buguel.

**An darnvuia a vezo salvet, rac poan
bras o deus, ha mezur a reont an oll.**

An Impalaer.

Petra lavarit-hu eus ar Vugale ?

Ar Buguel.

**Ar re a varvodindan an oad a dri bloaz,
bac int badezet, a vezo salvet.**

An Impalaer.

Dre belec'h ec'h antreer en Ilis ?

Ar Buguel.

Dre ar Vadiziant.

An Impalaer.

Dre belec'h e sortier eus an Ilis ?

Ar Buguel.

Dre ar pec'het.

An Impalaer.

Ha sc'rifet eo e zeo maro Jesus-Christ evit ar re vad hac ar re drouç?

Ar Buguel.

Da guenta e zeo maro evit ar Judevien, pere a voa e dud hervez e Vam, ha goude evit ar bed oll.

An Impalaer.

E pet fêçon ec'h eller beza salvet?

Ar Buguel.

Principalamant e seiz; da guenta, dre ar Vadiziant; an eil, dre ar Merzerenti; an drede, dre ar Gôvession hac an Absolven; ar bêvare dre daelou ha Contrition; ar bempet, dre Aluzen; ar c'houec'hvet, dre Induljançou; ar seizvet, oc'h ober OEuvrou a drugares.

An Impalaer.

Da betra e servich ar Gôvession ?

Ar Buguel.

Capabl eo da ober hor silvidiguez,
gant na zistroimp mui da bec'hi.

An Impalaer.

Pez seurt poan o devezo ar re a ro
arc'hant evit caout benefiçou injust ?

Ar Buguel.

Qen daonet e vezint ha Simon ar sorcer.

An Impalaer.

Pez seurt poan o devezo ar vugale a
varvo hep Badiziant ?

Ar Buguel.

Privet e vezint eus ar c'hraç da velet
Doue ; gouscoude n'o devezo poan ebet,
rac beza e vezint en êvou, hac eurussoc'h
e vezint eguet eurussa den so var ar bed.

An Impalaer.

Ha pec'het eo dimezi da ur gares pe da ur gommer?

Ar Buguel.

El Lezen ancien e voa permetet memes commandet; mes bremàn e zeo diffennet gant an Ilis, anes dispanç.

An Impalaer.

Pa zeo qementse diffennet gant an Ilis, p'evit tra an Tadou ancien a zemeze d'o c'herent?

Ar Buguel.

Dre ordrenanç Doue er grent, evit miret n'en em leqjent etoues an heretiqet.

An Impalaer.

Petra lavarit-hu eus an dud chentil?

Ar Buguel.

Ne lavaràn na drouc na mat.

An Impalaer.

Pelec'h e voe crouet ar Vreg?

Ar Buguel.

Er Barados Terrestr, eus a gostez Adam.

An Impalaer.

P'evit tra e voe-hi tennet eus ar gostezen.

Ar Buguel.

Evit na vije na mestrez, na matez, mes camarades hepquen.

Ar Impalaer.

Ar re o deveus er bed-màn qement a zeziront, hac eurus int-ii?

Ar Buguel.

Salocras, rac an dud-se n'en dint qet assured mad eus o zilvidiguez.

Ar Impalaer.

Peseurt pec'het eo an Orgouill?

Ar Buguel.

Pec'het an diaoul, pehini a felvesas dezàn pignat qen huel ha Doue.

An Impalaer.

Hac an ene a gresq gant ar c'horf?

Ar Buguel.

Salocras, mes e vertuziou a ell cresqi.

An Impalaer.

Hac an den en deveus un ene rësonabl hac én a ell beza ganet diou vech?

Ar Buguel.

Ia, da guenta e ve ganet evel den, ha goude, pa ve badezet, e ve ganet evel Christen.

An Impalaer.

Petra eo ar c'hruella tra so er bed-mañ d'ar paour ha d'ar pinvidic?

Ar Buguel.

Ar maro, pehini na bardon da zen.

An Impalaer.

Petra eo an den?

Ar Buguel.

Ar parfeta eus an oll anevalet crouet
en imach Doue.

An Impalaer.

Petra eo ar Vreg?

Ar Buguel.

An hini a so crouet gant Doue evit
derc'hel compagneuz d'an den.

An Impalaer.

Pe da heur e têbras Adam an tam aval
a voa bet difennet óuntàn?

Ar Buguel.

Da c'houlou deiz, ha da nao heur e voe
teulet ermes eus ar Barados Terrestr.

An Impalaer.

Petra eo quella tra so er bed?

Ar Buguel.

An teod.

An Impalaer.

Petra eo goassa tra so er bed?

Ar Buguel.

An teod.

An Impalaer.

Penaus ec'h ell an teod caout diou galite qen control etrezo?

Ar Buguel.

Dre ma zeo an teod liam ar vuez civil, ha ma zeo dreizàn en em acquitter eus ar c'henta demeus an oll deveriou, pehini eo da veuli Doue. — Beza e zeo ivez ar sourcen eus a vil maleur, ha dreist oll demeus ar mallozou na leusquer sionas, nemet re alies, memes a enep Doue.

An Impalaer.

Demeus a betra ne lavar james an den : aoualc'h a meus?

Ar Buguel.

Demeus a vadou.

An Impalaer.

Peseurt pec'hejou ne vez pardonet nac
er bed-màn nac er bed all?

Ar Buguel.

Ar pec'hejou a enep ar Speret-Santel.

An Impalaer.

Petra eo an huella hac ar goassa tra
so er bed-màn?

Ar Buguel.

An teod hac ar gomz.

An Impalaer.

En pet feçon e varv an den?

Ar Buguel.

En diou feçon : da guenta ar c'horf a
varv dre glénvejou pe dre accidantchou
hac an ene dre ar pec'het.

An Impalaer.

Pet sort langach so er bed?

Ar Buguel.

Daouzec ha tri-uguent.

An Impalaer.

Pet sort serpant so er bed-màn?

Ar Buguel.

Beza e zeus pévarzec.

An Impalaer.

Piou a roas o hano d'an oll anevalet?

Ar Buguel.

Hon Tad genta Adam.

An Impalaer.

Petra eo disterra tra so er bed?

Ar Buguel.

Corf an den dispartiet diouc'h an Ene.

An Impalaer.

Petra eo scànva tra so er bed?

Ar Buguel.

Speret an den.

An Impalaer.

Petra eo prima tra so er bed ?

Ar Buguel.

Sonjeson an den, ræc en ur moment
ec'h ell en em dransporti dre oll.

An Impalaer.

Lavar din pelec'h ema Doue, ha me
royo did un aval.

Ar Buguel.

Lavarit din pelec'h ne ma get, ha me
royo dec'h diou beren.

An Impalaer.

Petra eo an Evou ?

Ar Buguel.

Un ouvrach eus a oll-buissanç Doue,
digomprenabl da sqiant an den.

An Impalaer.

Petra a souten an douar?

Ar Buguel.

Ar môr bras a so en dro dezàn.

An Impalaer.

Petra a souten ar môr?

Ar Buguel.

Doue, dre e oll buissanç.

An Impalaer.

Petra eo a souten an Aviel hac ar Feiz
etouez ar bayanet?

Ar Buguel.

Doue hac ar Miraclou.

An Impalaer.

Petra eo a deu da anflammi hon eno
eus a garantez Doue.

Ar Buguel.

Ar Speret-Santel, dre e inspirationou.

An Impalaer.

E pez brô ne ra james glao?

Ar Buguel.

En Egypt, hervez an Doctoret.

An Impalaer.

Piou a savas ar c'henta Ilis da Zoue?

Ar Buguel.

Ar fur Salomon, en Jerusalem.

An Impalaer.

Piou eo an hini a yunas tri dervez ha
teir nôsvez hep guelec nac eol, na loar,
nac an ên, nac an douar?

Ar Buguel.

Ar Profet Jonas e corf ar balen.

An Impalaer.

Pe oad en devoa Noë pa gommanças
ober e Arc'h?

Ar Buguel.

Pemp cant bloaz.

An Impalaer.

Pegueit e voe oc'h en ober ?

Ar Buguel.

Cant bloaz.

An Impalaer.

Pegueit e voe Noë hac e dud en Arc'h ?

Ar Buguel.

Deg mis pe var dro.

An Impalaer.

Pegueit en devoa-én a het, a dreus, hac a hueldet ?

Ar Buguel.

Cant-anter-cant goulet a het, trégont a ledandet, ha cant-pempzeg a hueldet.

An Impalaer.

Pelec'h e mán an Arc'h-se breman ?

Ar Buguel.

Var lein ur menez huel, er sav eol, er broviñç a Armeni.

An Impalaer.

Piou eo ar c'henta a blant as ar vinien?

Ar Buguel.

Hon Tad Noë.

An Impalaer.

Piou a eure batissa ar guenta Qær er bed-mañ?

Ar Buguel.

Nembrot hac e vugale a eure Babylon, pehini eo an ancienna.

An Impalaer.

Piou a c'houlennas ar c'haera present a oufet james da c'houlen?

Ar Buguel.

Joseph d'Arimathi, pa choulennas corf

hon Zalver Jesus-Christ evit en enterri.

An Impalaer.

P'evit tra e yoner aliessoc'h d'ar guener eguet d'an deziou all?

Ar Buguel.

Evit eiz rêson : 1. abalamour ma voe d'ar guener e voe formet an den ; 2. d'ar guener e voe badezet Jesus-Christ gant S. Yan ; 3. d'ar guener e lazas David ar geant Goliath ; 4. d'ar guener en em incarnas Doue e corf ar Verc'hes ; 5. d'ar guener e voe lapidet S. Stephan ; 6. d'ar guener e voe dibennet S. Yan-Badezour ; 7. d'ar guener e voe crucifiet hon Zalver ; 8. d'ar guener e tle Jesus-Christ disquen da varn ar bed-màn e traoubien Josaphat.

An Impalaer.

E pet fêçon en em daon an den ?

Ar Buguel.

E peder : 1. o neglija ober ar pezh e zeo

oblijet da ober; 2. o pec'hi hep mez ebet;
3. en defot ober pinigen; 4. en defot par-
doni ha restitui.

An Impalaer.

Petra eo a blich ar muia d'hon Zalver
beniguet Jesus-Christ ?

Ar Buguel.

Tri dra : 1. ober pinigen; 2. ober an
aluzen; 3. en em absteni a bec'het.

An Impalaer.

Petra eo ar brassa plijadur en deveus
an den er bed-màn ?

Ar Buguel.

Oc'h ober vad d'an oll.

An Impalaer.

Pet mab ha pet merc'h en devoa hon
Tad Adam ?

Ar Buguel.

Tregont mab ba tregont merc'h.

An Impalaer.

Piou eo an hini a voe ganet qent eguet e dad, anjandret qent e guet e vam, a lazars ar palevars eus ar bed, a' lammæs e guerc'hdet digant e vam-gôs?

Ar Buguel.

Caïn e voa ennes, rac Adam voa e dad; Eva a voe crouet ha nonpas ganet; laza a eure e vreur Abel, ha ne voa nemet pêvar den er bed; an douar a voa guerc'h, pehini a voa e vam-gôs, hac e voe én en labouras da guenta.

An Impalaer.

Piou eo ar c'henta a antreas er Barados?

Ar Buguel.

Hon Zalver Jesus-Christ, deiz an Ascension, ha goude, an Tadou ancien.

An Impalaer.

Pehini voe brava Eured a voe biscoas?

Ar Buguel.

Eured Cana e Galile, rac Jesus-Christ
hac ar Verc'hes a assistas personnelamant.

An Impalaer.

Piou eo ar re ne varvint james bete fin
ar bed?

Ar Buguel.

Enoch hac Elias, pere a dle combatti
an Antechrist.

An Impalaer.

Perac e laqer ur c'hoq var un tour?

Ar Buguel.

Eleal, ma ve laqet ur yar, pa dosfe, e
torfe ho vi en eur guez.

An Impalaer.

Petra eo ar môr?

Ar Buguel.

Un hent dangerous bras, ha meurbet
dies da zivina.

An Impalaer.

Petra eo ar maro?

Ar Buguel.

An disparti eus ar c'horf dioc'h an ene.

An Impalaer.

Piou eo an hini so maro diou vech?

Ar Buguel.

Qement so maro goude beza bet ressus-
citet gant Douehac ar Sent, evel S. Lazar
ha re-all.

An Impalaer.

Eus a betra eo formet an den?

Ar Buguel.

A zouar e voe grêt ar c'horf, hac an
ene so deut eus an êvou.

An Impalaer.

Hac an diaoul eo a gass an dud d'an
iferu?

Ar Buguel.

Salocras, ar pec'het eo, a zefot pinigen.

An Impalaer.

Hac arretet eo pegueit e tle peb den beva?

Ar Buguel.

Den ne voar an heur se nemet Doue.

An Impalaer.

En piou e credit-hu?

Ar Buguel.

Credi a ràn, un Doue oll-galloudec,
an Tad, ar Mab, ar Speret-Santel, tri
Ferson en un Doue hepquen.

An Impalaer.

Ha c'houi a gred e zeo en em incarnet
Jesus-Christ e corf ar Verc'hes, hac e
sortias Doue ha den ac'hane?

Ar Buguel.

Ia, e gredi a ràn, ha credi a ràn ivez

en devez anduret trous ha naon ha calz
 a boanniou evit hor prena eus an ifern;
 credi a ràn ives e pignas en Envou d'ar
 Yaou-Basq, e tigassas ar Speret-Santef
 deiz ar Pantecost, e teui da Varn an dud e
 fin ar bed, e roi ar Barados d'an dud a vezo
 maro e stat vad, ha d'ar re all an ifern.

An Impalaer.

Perac e vouguer diouc'h-tu an tan en
 ur chiminal, en eur stoufa mad an traon
 hac an nec'h?

Ar Buguel.

Abalamour n'eo qetaoüalc'h d'ar c'heu-
 neut anflamet caout ear var e dro, ret eo
 c'hoas e vez libr an ear-se. Pa vez ur chi-
 minal stoufet guis-se, an tan a voug.

An Impalaer.

Perac al loar, o veza biannoc'h eguet
 ur stereden, a seblant deomp brassoc'h?

Ar Buguel.

Abalamour al loar, o veza tostoc'h

deomp, en em bresant d'hon daoulagad dindan ur vent digorroc'h; ar fêçou e pehini en em bresant d'hor mam-lagad a so eta brassoc'h eguet hini ar stered.

An Impalaer.

Perac e veler ar stered e creiz demeus a fouç ur punç?

Ar Buguel.

Abalamour effet ar stered a so crénvoc'h eguet sclerder an eol; rac sezennou ar stered a guez a eon var an daoulagad, hep beza bet fêplêt dre nep sclêrigen; sezennou an eol, er c'hontrol, o veza leusqet a gostez, na scô al lagad nemet goude beza bet fêplêt calz gant ar sclerder en em oper var bord diabars ar punç.

An Impalaer.

Perac eo tom an dillad mezer er gouàn?

Ar Buguel.

Abalamour an dillad-se, ne dint qet

mad da denna an domder; d'alc'ha a reont,
dre-se, tomber ar c'horf, hac ec'h
ampech anezàn da sortial.

An Impalaer.

Perac, pa denner tan gant un diren e
saill ellyennouigou bian a dan?

Ar Buguel.

Abalamour dre ma scòer buan an diren
ous ar men tân, pehini a so guell galet,
en em distag tamouigou dir, pere a so
tommet da rus gant an toliou c'hoecq.

An Impalaer.

Perac e zeo dangerous en em refugia
dindan ur vezen epad an arneu?

Ar Buguel.

Abalamour ar guez o veza terminet en
poenten, a ra effet un discourner : tenna
reont eta dezo ar matier a form ar gurun,
hac ec'h occasionont alies un tarz var an
dud imprudent pere a ya da glasq uu abri
dindan o deillou.

An Impalaer.

Perac ne zeus ezom da gaout nep aoun
demeus ar gurun, pa zoar ebars an dour?

Ar Buguel.

Abalamour ar matier a form ar gurun
en em lez cundui buan bras gant an dour,
pehini ne ra nemet effleuri an traou gle-
byet. En effet, an den savant Franklin
en e experiançou var ar gurun a fou-
eltre, gant machinou electric, ur ras
sec'h, pehini a varve diouc'h tu, epad
ma voa ur ras goloet a zour, ha soumetet
d'ar memes preuven, a zortie yac'h pesq.

An Impalaer:

Pelec'h edo Doue abars ma voa crouet
ar bed?

Ar Buguel.

Ennàn e-unan, hac en em suffise dezàn
e-unan.

Gourc'hemennou Doue.

1. **U**N Doue heppen a adori,
Ha dreist peb tra oll a guiri.
2. E vean e hano ne doui qet,
Nac ivez netra all ebet.
3. Ar Suliou santel a viri,
E servich Doue, oc'h e veuli
4. Da dad, da vam a enori,
Evit pell amzer ma vevi.
5. Dioñal na lazi den ebet
Nac a zezir nac a effet.
6. Lubric ne vezi qet ivez,
Nac a gorf nac a volontez.
7. Laerez na miret madou den,
E couzieguez ne ri biqen.
8. A enep den fals testeni,
Na gaou ebet ne liviri.
9. Na c'hoanta dre luxur pec'hi,
Nac e sonch vil n'en em lezi.
10. Na soubet madou da hentez,
Evit o c'haout dre falsentez.

Gourc'hemennou an Ilis.

1. **A**R Goueliou bers a santifii,
Neuze peb labour a lesi.
2. Ha cléo devot a ben da ben,
Sul ha Gouel bers an oferen.
3. Ur vech er bloas da viana,
E c'ôvessai, hep nac'h netra.
4. Ha da Groner a recevi,
Da Basq, devota ma c'helli.
5. Yun a ri an Daouzec-Deiziou,
Ar C'horais hac ar Vijilou.
6. Qic, nemet da zeiz Nedelec,
Guener ha Sadorn na zebr qet.

Oréson d'an Æl-Gardien.

ÆL Doue, pa zoc'h deputet
Dious an azrouant d'am miret,
Grit, m'ho suppli, qen mad dever
Na ello netra em c'hever;
Grit din qet sur compagneuz,
Ma finissin mad va buez,
Ha goude se va c'hunduet
En en da bales an Drindet.

FIN.